

A kariatida-díszítések eredete

Carya, civitas Peloponnensis, cum Persis hostibus contra Graeciam consensit¹. (8 p) | Postea Graeci, per victoriam gloriose bello liberati, Caryatibus² bellum indixerunt. (8 p) | Itaque — oppido capto, viris interfectis, civitate deflagrata (8 p) | — matronas eorum in servitum abduxerunt (4 p) |, nec sunt passi³ stolas neque ornatus matronales deponere (5 p) |, ut⁴ non uno triumpho ducerentur⁵ (6 p) |, sed aeterno servitutis exemplo⁶ gravi contumelia pressae⁷ (5 p) poenas penderent⁸ pro civitate sua (5 p.). |

Ideo ei, qui tunc architecti fuerunt, (4 p) | aedificiis publicis earum imagines oneri ferendo conlocaverunt⁹ (8 p)|, ut etiam posteris poena peccati Caryatium memoriae traderetur¹⁰ (7 p).

Nyelvtani kérdések:

1. határozza meg a *ducerentur* alakot (4 p):
2. milyen szerkezet az *oppido capto*? (4 p):
3. milyen szerkezet az *oneri ferendo*? (4 p):

Mintafordítás

Karya, peloponnésosi város, együttműködött a Perzsákkal, a görögök ellenségeivel Görögország ellen. Később a görögök, győzelmük révén a háborútól dicsőségesen megszabadulva, közös elhatározással háborút indítottak Karya lakói ellen. Ennek következtében, miután elfoglalták a várost, megölték a férfiakat és felégették a települést, asszonyaikat rabszolgaságba hurcolták, továbbá nem engedték meg nekik stóláikat és asszonyi díszöltözetüket lerakni, azért hogy ne csak egyetlen diadalmenetben hurcolják őket végig, hanem hogy szolgaságuk örök jelül egész életükben súlyos gyalázzal sújtva fizessenek meg városuk helyett.

Ezért az akkori építészek a középületeken az ő alakjukat alkalmazták teherhordásra, hogy a karyaiak bűnének büntetését az utókorra hagyományozzák.

¹ *consentio* 4 -*sensi*, -*sensum* : megegyezik, összeesküszik (aki, ami ellen: *contra* + acc.)

² *Caryates*, -*ium* m. : Karya (város) lakói

³ *patior* 3 *passus sum* + inf. : megenged vmit tenni (ti. az asszonyoknak)

⁴ *ut* : (azért) hogy

⁵ *triumpho ducere* : diadalmenetben felvonultat, végighurcol; *ut non (solum)... ducerentur, sed (etiam)... poenas penderent*, ti. *matronae*.

⁶ *aeterno servitutis exemplo* : szolgaságuk örök jelképeként, jelül (ti. egész életükben, életük végéig, mint rabszolgák)

⁷ *contumeliā premo* 3 : gyalázzal sújt (ti. rabszolgáinkban korábbi díszes, szabad életükre emlékeztető öltözetüket kellett hordaniuk)

⁸ *poenas pendo* 3 : büntetést elszenved, meglakol, megfizet

⁹ *conloco* 1 + dat. : elhelyez (vmi végett), alkalmaz (vmire)

¹⁰ *memoriae trado* 3 : az utókorra hagy, hagyományoz